

PE DRUMUL de LUPTĂ ȘI JERTFE al DIVIZIEI 9 INFANTERIE

Text și foto: cdor. av. (rtr.) Oțelea Pavel

Divizia 9 Infanterie despre care va fi vorba în acest articol își are rădăcinile de început în marea unitate militară înființată la Pitești, 5 august 1878, numită Divizia Activă, și care în ziua de 14/27 noiembrie 1878 debarcă într-o atmosferă festivă pe teritoriul Dobrogei alipit la România.

La 22 februarie 1879, prin Înaltul Decret cu nr. 373, se înființează la Constanța prima mare structură a forțelor terestre din această provincie numită „Divizia Activă Dobrogea”. În procesul de integrare a locuitorilor dintre Dunăre și Mare în sistemul național românesc, Armata a jucat un rol important în asigurarea cadrului propice introducerii instituțiilor civile pe aceste teritorii. De-a lungul timpului această mare unitate a suferit mai multe transformări și dizlocări din care a rezultat și D 9 I.

Datorită faptului că majoritatea membrilor Filialei Constanța a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” au fost componenți ai acestei divizii, dar și datorită preocupărilor acestei filiale pe tărâmul respectului față de eroii patriei, în ziua de 9 mai 2014 un grup restrâns de membri de la „Cultul Eroilor” în organizarea președintelui Filialei, col. (rz.) Macovei Remus au fost prezenți la comemorarea ultimei mari bătălii a Diviziei 9 Infanterie din cel de Al Doilea Război Mondial pentru eliberarea localității Strani din Cehoslovacia, de sub ocupația germană, în care și-au pierdut viața peste 200 militari români. Această călătorie omagială a fost posibilă datorită drumului deschis de arhitectul Gheorghe Stănculescu, nepotul generalului Ion Stănculescu, comandantul diviziei în acea perioadă. Rezultatul acestei acțiuni fiind deosebit de fructuos, consemnat în revista filialei și pe site-ul acesteia, ne-a încurajat să continuăm activitatea pe acest drum de luptă și jertfe al Divizei.

Astfel, prin președintele filialei s-au trimis scrisori către primăriile localităților Piešťany - Republica Slovacă, unde se află un monument închinat Armatei Române la 24 iunie 1945, și Strani - Republica Cehă, locul mării bătălii, prin care anunțăm prezența unui grup mai numeros de participanți (26) la activitățile de comemorare ce se vor ține în acest an, 2015, ținând cont că în Europa se sărbătorește 70 ani de la terminarea ultimei mari conflagrații mondiale, iar la noi Anul Veteranilor de Război. Prin primvicepreședintele Filialei, cdor. av. (rtr.) Oțelea Pavel, a fost anunțată conducerea centrală a Asociației cu programul de desfășurare al activității de comemorare a eroilor pe acele meleaguri cu rugămintea de a informa ambasadele României despre această acțiune. Președintele filialei neputând fi prezent în teren, din motive de sănătate, reprezentarea grupului participant a fost făcută de primvicepreședintele amintit mai sus. Din păcate, răspuns de la primăriile amintite nu a mai fost primit, iar despre ambasade am fost informați că au fost anunțate.

Înarmați cu voie bună și ceea ce trebuie la un drum lung, cca. 1600 km, în dimineața zilei de 7 mai 2015 am părăsit Constanța cu destinația Arad, unde am și înnoptat la Căminul Militar. Masa de prânz, luată ceva mai târziu, datorită unei defecțiuni tehnice la autobuz, s-a făcut la Restaurantul Militar Sibiu.

Părăsim Aradul cu destinația Bratislava, capitala Republicii Slovace, așezată pe Dunăre, unde va fi a doua înnoptare, 8 mai 2015. Înainte de-a ajunge la hotel am fost contactat telefonic de înșărcinatul cu afaceri ad interim în această capitală, Steluța Arhire. Ne-am întâlnit la hotelul de popas, unde, într-o atmosferă de cordialitate, am pus la punct modul de cooperare pentru acțiunea de comemorare a eroilor Armatei Române din data de 9 mai, orele 9.30 – 10.30, la monumentul dedicat memoriei acestora în localitatea Piestany.

A doua zi, conform înțelegerii, ne-am întâlnit la locul arătat unde am depus câte o coroană de flori, Filiala și Ambasada, am ținut un moment de reculegere și am discutat despre relațiile româno - slovace. Arăt că am găsit poarta incintei monumentului descuiată, semn că s-a știut de sosirea noastră aici, iar incinta era bine întreținută, asta ca-n totdeauna. Ne-am despărțit de doamna Steluța Arhire în aceleași condiții de bună dispoziție, așa cum ne-am întâlnit, cu promisiunea să ne revedem în cadrul unor astfel de activități.

Aflasem de pe internet că vizavi de monument se află un aerodrom militar pe care este organizat un muzeu militar. Am fost foarte bine primiți de „paznicul ghid” al acestei curți, unde am găsit expusă tehnică de luptă a multor categorii și genuri de arme, dar mai ales de aviație și unde am petrecut aproape două ore. Am descoperit că această amenajare ține de Institutul de Istorie Militară din Bratislava - Muzeul de Istorie Militară - Expoziție Piestany.

Am plecat mai departe spre al doilea punct important al deplasării noastre, localitatea Strani, Republica Cehă, unde în fiecare an are loc, la sfârșitul lunii aprilie - începutul lunii mai, reconstituirea bătăliei care a avut loc între 14 aprilie - 3 mai 1945, în urma căreia trupele Armatei Regale Române și ai Armatei Roșii Sovietice au reușit să alunge ocupanții germani din aceste locuri muntoase. Reconstituirea este realizată de către asociații cehe de tradiții militare. Organizator este Vojensko Historicky Klub Vychodni Fronta din Strani. În acest an coordonarea nu a mai fost realizată ca-n anul 2014, deci nu ne-am mai întâlnit cu nici un reprezentant al localității respective.

Pe data de 9 mai la ora 13.00, așa cum am anunțat și primăria din Strani, am fost prezenți la Monumentul Memorial din localitate. Aici am depus o coroană de flori, am ținut un moment de reculegere în memoria militarilor căzuți în luptele sfârșitului de război, ne-am plimbat un pic pe trotuarele localității și am admirat peisajul deluros, deosebit de frumos, din jur.

Monumentul are o placă pe care sunt trecuți localnicii care au murit în timpul ocupației germane. La sugestia arhitectului Gh. Stănculescu din anul 2007 când a fost prezent la serbarea de reconstituire a bătăliei și explicației că localitatea a fost eliberată de sub ocupația germani numai de către trupele române, nu de cele sovietice cum se știa, primarul din Strani a dispus să se mai adauge o placă cu câteva rânduri în limba cehă în memoria militarilor români care au căzut în 1945, pe timpul luptelor pentru eliberarea comunei Strani.

Mai trebuie amintit că D 9 I. originară din Dobrogea a avut un drum de lupte în ultimele 263 de zile ale războiului de cca. 1700 km, din care peste 400 km numai în Cehoslovacia. Divizia a avut cele mai grele pierderi dintre

toate diviziile române participante la această ultimă campanie din război: 13838 morți, răniți și dispăruți. 147 de zile au fost crâncene din care 74 în condiții de iarnă grea din lanțul muntos Tatra.

Și cum călătorului îi șade bine cu drumul am plecat mai departe spre următorul punct de popas, orașul capitală Praga, așezat pe râul Vltava. Pe drum am făcut și o scurtă oprire cu vizitarea unui castel în orașul Brno. La intrarea în orașul Praga, în jurul orei 20. 30, șoferul de serviciu sesizează oportun producerea unei defecțiuni tehnice la direcția autobuzului. Oprește în siguranță și se constată griparea rulmentului roții față dreapta. Defecțiunea nu putea fi remediată cu mijloace proprii. Trebuia un service specializat pentru acest autobuz. În această situație, cpt. cdor. (rz.) Iacob Sorin face un apel telefonic la Ambasada României în Republica Cehă. A răspuns cu promptitudine și multă amabilitate consulul Marius Săvuică. Dumnealui a venit la fața locului și ne-a limpezit cu ceea ce urma să facem, mai ales că-i și sâmbătă seara. Tot cu două microbuze ale ambasadei o parte dintre noi am ajuns la hotelul de cazare. O altă parte, mai descurcâreți, au luat taxiuri. Până luni nu se întrezărea nici o speranță de remediere a defecțiunii. Așa că duminică, 10 mai, am umblat prin

acest vestit oraș, fostă capitală a Sfântului Imperiu Roman, pe grupulețe constituite pe loc. La rugămintea generalului de brigadă (rtr.) Oscar Beneș, consulul Remus Săvuică, ne-a prezentat parte din interiorul clădirii ambasadei, monument istoric, locul unde a poposit Mihai Viteazul în februarie 1601 înainte de a fi primit la curtea împăratului Rudolf al II-lea. După această vizită am luat o masă în prezența majorității participanților la hanul situat vizavi de ambasadă, sugerat de domnul Marius Săvuică.

Luni 11 mai, în așteptarea autobuzului am stat mai mult în hotel și pe lângă. Fiind anunțați că nu se poate rezolva defecțiunea în această zi, am luat hotărârea de a pleca cu trenul spre următorul loc de popas, Viena, unde aveam locuri rezervate din timp la hotel. A fost o călătorie plăcută, într-un tren ca ale noastre, dar mai curat, cu un mers mai în viteză și mai regulat și o cale ferată fără gunoaie pe marginea ei. Seara parte dintre noi ne-am plimbat prin Viena. A doua zi, fără autobuz, am purces tot pe grupulețe, ca la Praga, la a vizita o mare capitală europeană cu un istoric deosebit, Viena.

Miercuri, 13 mai, în așteptarea autobuzului parte dintre noi am stat mai mult în jurul hotelului. Din nefericire, autobuzul a venit spre seară, ora 18 și ceva. Deoarece cazarea se terminase și nu s-a pus problema prelungirii acesteia cu încă o zi, am plecat, având doi șoferi, spre ultimul loc de popas, Căminul Militar - Arad. A căzut proiectul nostru de a vizita câteva obiective turistice pe drumul Viena - Budapesta, dar mai ales capitala Ungariei pe care am văzut-o, parțial, noaptea. În drum spre țară am traversat și un front de furtună cu ploi torențiale. Am ajuns după miezul nopții la Arad, pe data de 14 mai. A trebuit să facem pauza regulamentară pentru șoferii autobuzului, așa că am plecat mai spre prânz de la Arad. La plecare, datorită intervenției gl. bg. (rtr.) Oscar Beneș, am vizitat cazarma Batalionului Mixt Româno-Ungar de Menținere a Păcii, batalion înființat la 20 martie 1998 și devenit operațional din anul 1999. Această cazarmă se află în incinta Cetății Aradului construită în stil Vauban între anii 1763 – 1783.

Masa de așa zis prânz, am luat-o, destul de târziu, ca timp, tot la Restaurantul Militar - Sibiu. După masă am avut o mică pauză de a ne plimba un pic și prin Sibiu, oraș cu multe amintiri pentru cei mai mulți ofițeri tereștri.

Spre ziuă pe data de 15 mai, în calitate de prim-vicepreședinte al Filialei „Cultul Eroilor” - Constanța și de susținător al acestei activități, am mulțumit participanților pentru comportamentul normal în situațiile mai deosebite prin care am trecut și pentru faptul că mulți dintre noi ne despărțim mult mai uniți sufletește decât la plecare.

MAI MULT:

